

Uitspraak ACM biedt kansen voor GDS-beheerders

De kansen die de uitspraak van de ACM biedt voor GDS-beheerders

De ACM toetste de werkwijze van een Nederlandse beheerder van een Gesloten Distributiesysteem (hierna: GDS) en publiceerde op 15 februari 2018 haar definitieve [besluit](#). De uitspraak richt zich met name op de methodiek en verantwoording van de tarieven voor de aangeslotenen op het interne elektriciteits-netwerk.

Het is de eerste keer dat de ACM de werkwijze van een GDS-beheerder heeft getoetst. Het is nu duidelijk(er) aan welke eisen een GDS moet voldoen wat betreft berekeningswijzen, de transparantie van en de informatie over haar tariefvoering. De uitspraak is relevant voor Nederlandse GDS-beheerders. Meer duidelijkheid over de opgelegde verplichtingen maakt het makkelijker om aan de regelgeving te voldoen. Bovendien kan compliancy op dit vlak het fundament zijn voor geïntegreerde energiebesparende maatregelen en duurzaamheidsdoelstellingen op het gehele GDS.

Dit artikel behandelt beide onderwerpen, maar duikt eerst kort in op de vraag, waarom een GDS in eigen (net)beheer nemen?

Waarom GDS-netbeheer zelf organiseren?

Industriële of commerciële partijen die op hun terrein een elektriciteits- en/of gasnet hebben en leveren aan derden zijn verplicht om een netbeheerder aan te wijzen. Echter, er zijn goede redenen om van deze verplichting af te willen en het netbeheer zelf te organiseren:

- Met een eigen netbeheer is het veel makkelijker om de planning van onderhoud en investeringen aan het netwerk in lijn te brengen met de productieplanning. Op deze manier voorkomt men onnodige vertraging en daarmee kosten.

- Ook kan men zelf bepalen welke veiligheids- en kwaliteitseisen er aan het netwerk worden gesteld. Het niveau kan desgewenst worden opgeschroefd. Of men kan juist afzien van niet noodzakelijke maar dure publieke normen.
- Door zelf controle te hebben over het netwerk is geïntegreerd aansturen van samenhangende energie- en productie-processen veel beter te realiseren. Dit vergemakkelijkt het behalen van optimalisatie- en duurzaamheidsdoelstellingen.

Een externe netbeheerder mist vaak de expertise en nabijheid tot de productieomgeving om bovenstaande voordelen te realiseren. Zelf beheren loont dus.

Let wel, ontheffing van de verplichting een externe netbeheerder aan te wijzen is alleen mogelijk wanneer het netwerk binnen een geografisch afgebakende locatie ligt, niet meer dan 500 afnemers heeft en er geen huishoudens zijn aangesloten.

De verplichtingen van GDS-netbeheer

Bij eigen netbeheer komt uiteraard wel het een en ander kijken aan verplichtingen. In de wet en specifieke codes staat beschreven welke verplichtingen een beheerder van een GDS heeft. Kort samengevat komt dat op het volgende neer:

- Opstellen en uitvoeren van een zorgvuldig onderhouds- en investeringsplan om veiligheid en betrouwbaarheid te garanderen;
- Voeren van een gesommeerde administratie zodat onbalansinformatie met balansverantwoordelijke partijen kan worden gedeeld;
- Derdentoeegang voor achterliggende gebruikers toestaan & faciliteren
- Transparantie over aansluit- en transporttarieven & voorwaarden.

De consequenties van de ACM uitspraak

De uitspraak van de ACM heeft betrekking op de laatste verplichting, het voeren van transparantie in netwerktarieven. Wat betreft de informatie-voorziening over deze tarieven geldt:

- De voorwaarden en tarieven waartegen aansluiting en transport worden geleverd moeten vooraf bekendgemaakt worden aan de afnemers;
- De afnemers moeten op elk moment transparante informatie kunnen verkrijgen over de geldende voorwaarden en tarieven;
- De afnemers moeten een overzicht ontvangen waarop tarieven overzichtelijk en begrijpelijk zijn gespecificeerd. Hierbij moet, in lijn met artikel 28 & 29 van de Energiewet, in elk geval onderscheid gemaakt worden tussen:
 - de tarieven in verband met de aansluiting
 - het transport van elektriciteit-/gas en systeemdiensten
 - (indien van toepassing) de tarieven voor levering
- Een GDS-beheerder moet de grondslag van de tarieven specifiek administreren en, wanneer de ACM daarom vraagt, kunnen reproduceren.

Wat betreft de transparantie van deze tarieven, is het door de recente toetsing duidelijker geworden welke toetsingscriteria relevant zijn, namelijk is de rekenmethode om tot de tarieven te komen Objectief, Non-discriminatoir en Transparant? Bovendien is het nu duidelijker welke interpretatieruimte er ligt. Het belangrijkste hierbij is dat:

- Een GDS-beheerder vele mogelijkheden heeft om een eigen tariefstelsel in te richten.
- De ACM niet toetst of de gehanteerde tarieven zelf redelijk zijn, maar of de rekenmethode waarmee ze zijn opgesteld dat is.
- Een GDS-beheerder bij verbruikers en producenten tarieven in rekening brengt die gebaseerd zijn op werkelijke kosten.
- De GDS-beheerder onderscheid kan maken tussen verschillende aangeslotenen, mits de verschillen objectiveerbaar zijn.

- De GDS-beheerder niet verplicht is om de systematiek van het cascademodel uit de Tarievencode te gebruiken.
- Een GDS-beheerder verplicht is derden-toegang voor een eerste afnemer binnen 3 maanden te realiseren.

Kansen voor GDS-beheerders

Het bovenstaande gaat in op een groot aantal verplichtingen. Dit heeft wellicht een afschrikwekkend effect wanneer men denkt aan de bijbehorende organisatorische belasting. Wat Energy21 betreft is deze uitspraak van de ACM echter een stap voorwaarts.

Duidelijkheid faciliteert compliancy

Nu achterliggende partijen voor het eerst gebruik hebben gemaakt van hun recht de ACM te verzoeken een GDS-constructie te toetsen, is er namelijk meer jurisprudentie en daarmee welkome duidelijkheid. In het verleden is bij het opstellen van de regels en praktische eisen van een GDS de methodiek van regulier netbeheer als leidraad is genomen.

De zeer complexe activiteit van het voeren van een GDS vraagt echter met name op het gebied van administratieve inrichting en snelheid bij wijzigingsvragen, om een specifieke aanpak. Het explicieter maken van criteria zorgt ervoor dat het makkelijker is voor GDS-beheerders om deze specifieke aanpak juist toe te passen.

Duidelijkheid brengt een startpunt voor optimalisatie

Bovendien schept deze nieuwe duidelijkheid kansen. Een nauwgezette en transparante administratie op basis van werkelijke kosten levert inzicht op in de relatie tussen lasten en de feitelijke veroorzaker. Consequenties van keuzes ten aanzien van de inzet van bedrijfsmiddelen wordt inzichtelijker, net zoals onderling verweven verbruiksprocessen van de spelers op het GDS.

Compliancy kan op dit vlak dus het fundament zijn voor geïntegreerde energiebesparende maatregelen en duurzaamheidsdoelstellingen op het gehele GDS. Lees bijvoorbeeld de ontwikkelingen bij [onze klant BASF](#) in Antwerpen waar compliancy doelstellingen de aftrap vormden, maar inmiddels hand-in-hand gaan met energie-optimalisatie.

Aanpak

Om als GDS-beheerder gebruik te maken van deze kansen, is het noodzakelijk om:

1. Gedetailleerd kennis te nemen van de regelgeving en te onderzoeken welke verplichtingen van toepassing zijn op het bestaande of toekomstige GDS
2. Een IST-situatie analyse door te voeren om zo vast te stellen waarin de GDS-beheerder onvoldoende compliant is
3. Een herijking van of aanpassing van bestaande administratieve inrichting door te voeren om zo te garanderen dat transparante communicatie naar zowel de afnemers als de ACM mogelijk wordt.

Energy21 bezit de kennis om bovenstaande te realiseren. Bovendien beschikt Energy21 over softwareoplossingen en proces-expertise om bovenop een compliant tarievenbasis, de onderlinge, verweven verbruiksprocessen van de spelers op het GDS te kunnen beheren en optimaliseren.

Voor meer informatie kunt u contact opnemen met Eugene Baijings, Consultant bij Energy21.

CONTACTGEGEVENS

ENERGY21

Eugene Baijings

Tel. 030 – 670 66 60

eugene.Baijings@energy21.com